

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת יסמין פרידמן
יוראי לתב הרצנו

פ/25/5097

הצעת חוק לתיקון פקודת הדיג (איסור דיג מכמורת), התשפ"ה–2024

1. תיקון סעיף 2 בפקודת הדיג, 1937¹ (להלן – הפקודה), בסעיף 2, אחרי ההגדרה "לדוג דגים" יבוא :
- "דיג מכמורת" – שיטת דיג של גרירת רשת על ידי ספינה;".
2. הוספת סעיף 5א אחרי סעיף 5 לפקודה יבוא :
- "איסור דיג מכמורת5א. לא ידוג אדם בדיג מכמורת."
3. תיקון סעיף 10 בפסקת משנה (א), אחרי "מרעיל" יבוא "או בדיג מכמורת";
- (1) בפסקת משנה (א), אחרי "מרעיל" יבוא "או בדיג מכמורת";
- (2) בפסקת משנה (ב), אחרי "חומר מזיק או מרעיל" יבוא "או ספינה המשמשת לדיג מכמורת" ואחרי "בחומר המזיק או המרעיל" יבוא "או בספינה המשמשת לדיג מכמורת";
- (3) בפסקת משנה (ג), אחרי "בחומר נפץ" יבוא "או בדיג מכמורת".

ד ב ר י ה ס ב ר

דיג מכמורת הוא שיטת דיג בה ספינה גוררת רשת על גבי קרקעית הים, ולכדת, ללא אבחנה, את כל הנקרה בדרכה. כ-80% מהדגים שנלכדים בדיג מכמורת בישראל הם דגים צעירים וקטנים, דגים ממינים לא מסחריים ודגים ממינים מוגנים – יותר מאשר בכל שיטת דיג אחרת. כל שנה נתפסים ברשתות מכמורת בישראל למעלה מאלף צבי ים ושני דולפינים.

בדיג מכמורת חלקי הרשת הנגררים על קרקעית הים משמידים בתי גידול שנמצאים עליה ובתוכה –

¹ ע"ר 1937, תוס' 1, עמ' (ע) 137, (א) 157.

ממחילות ותלוליות הנוצרות על ידי בעלי חיים מתחפרים ועד לשוניות אלמוגי עומק וגני ספוגים המהווים בית גידול למספר רב של מינים. חרישת קרקע הים יוצרת "עננים" של מצע שמרחף במים, וכתוצאה מכך משחררת פחמן שהיה אצור בקרקעית הים, מעלה את חומציות המים, וגורמת לפליטת גזי חממה שהוערכה כשקולה (ברמה העולמית) לזו של כלל התעבורה האווירית.

דיג מכמורת מסכן תשתיות ימיות כגון צינורות גז ותקשורת, שעלולות להיפגע כתוצאה מגרירת הרשת על גבי הקרקעית. בדיקת גורמי הנזק השונים לצנרת גז תת ימית באירופה העלתה כי ספינות מכמורת הן הגורם המרכזי לפגיעה בתשתית זו (44% מהמקרים). צינור הולכת הגז מאסדת תמר ממוגן בבטון רק בחלקו (מעומק 60 מטר ומעלה) ופגיעה בו עלולה להוביל לאסון אקולוגי קשה.

דיג מכמורת פוגע גם בעתיקות שעל קרקעית הים, מספינות טרופות וכלה באתרי עתיקות תת-ימיים. גרירת הרשת עלולה לגרום לשבירת העתיקות, פיזורן על פני שטח גדול ולחשיפת קורות עץ מחוץ לחול וכך להאיץ הליכי ריקבון.

כאמור, חלק משמעותי מהדגים שנתפסים ברשתות מכמורת הם דגים צעירים וקטנים, והתוצאה היא שדגים אלו לא זוכים להתפתח ולהגיע לבגרות. מנקודת המבט הכלכלית של תעשיית הדיג, שלל הדיג הפוטנציאלי נפגע. בישראל פועלות כיום פחות מעשרים ספינות לדיג מכמורת, ובהן כמה עשרות מועסקים, אולם הנזק שהן גורמות לאלפי הדייגים האחרים הוערך בכ-860 מיליון ש"ח בשנה.

מוצע לאסור דיג מכמורת – שיטת דיג חסרת-אבחנה, שמאופיינת בפגיעה קשה במיוחד במערכת האקולוגית ובעלי-חיים, סיכון לתשתיות ולעתיקות ופגיעה במי שמתפרנסים משיטות דיג אחרות. הצעת חוק זו מבקשת לעצור מכאן ואילך את המשך הנזקים הקשים שגורם דיג מכמורת. יודגש: ההסדר המוצע, הצופה פני עתיד, אינו חוסם תביעות אפשריות כלפי העוסקים בדיג מכמורת ביחס לנזקים שגרמו בעבר.

סעיף 1 להצעת החוק מגדיר "דיג מכמורת" בהתאם להגדרה הקיימת בתקנות הדיג 1937. סעיף 2 להצעה קובע את האיסור על דיג מכמורת. סעיף 3 להצעה מתקן את סעיף העונשין של פקודת הדיג, 1973, ומחיל על דיג מכמורת את הענישה הקיימת ביחס לשיטות דיג שהן אסורות לפי סעיף 5 לפקודה.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת אלון טל וקבוצת חברי הכנסת (פ/3567/24) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חברת הכנסת נעמה לזימי (פ/849/25). הצעת החוק זהה לפ/849/25 ולא לפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
א' בכסלו התשפ"ה (02.12.2024)